

METGES I MEDICINA D'OCCITÀNIA

CAMILLE SOULA, PROFESSOR DE TOLOSA, I L'INSTITUT DE FISIOLOGIA

Jacint CORBELLA

Camille Soula va ser un metge occità que excel·lí en el camp de la Fisiologia. Fou catedràtic d'aquesta matèria a la universitat de Tolosa de Llenguadoc i va mantenir una relació molt estreta amb l'Institut de Fisiologia de Barcelona, i principalment amb el doctor Jesús Bellido, al qual va acollir en el seu exili de 1939. Fou també un defensor actiu de la cultura occitana. La ciutat de Tolosa li té dedicada una àmplia avinguda, una de les "Allées" a la perifèria de la ciutat.

Havia nascut a Foix, departament de l'Ariège, fronterer amb Catalunya, el 6 de maig de 1888. Morí a París el 3 d'abril de 1963. Tenia una gran sensibilitat social i política, tot i que no buscava els càrrecs. Fou membre del partit socialista francès, amic personal i antic de Vincent Auriol, que era originari de la conca de la Garona, i quan aquest fou president de la República, de 1946 a 1953, fou metge de l'Élysée, és a dir de la presidència. Abans la seva activitat amb la Resistència, la participació en la premsa clandestina, l'havien portat a un temps d'empresonament.

* Es va interessar extensament per molts aspectes de la Medicina del Treball, principalment des del punt de vista de la Fisiologia. A París hi havia un laboratori antic de recerca sobre el treball muscular, portat inicialment per Jules Aimar, des del 1913 i després per Henri Laugier, el 1930. Camille Soula fou director d'aquest laboratori i de l'ensenyament que comportava des de 1947 a 1958. La relació dels estudis sobre el treball muscular i la fisiologia de l'esforç van fer que una unitat de medicina de l'esport, a l'hospital Pitié Salpêtrière de París, porti el nom de Camille Soula.

* D'altra banda va tenir una participació ben activa en el moviment occità. L'any 1930 s'havia creat una Societat d'Estudis Occitans i el 1945

un Institut d'Estudis Occitans. Soula hi participà de manera destacada, juntament amb Max Rouquette, Jean Cassou, que en fou president, Ismael Girard, secretari general, i altres. Girard havia tingut una relació molt directa amb la revista "La Medicina Catalana", essent de fet el màxim responsable de la relació catalano-occitana des del vessant nordpirinenc.

* Ara volem recordar la seva relació singular i intensa amb la tasca de l'Institut de Fisiologia des del punt de vista científic. Havia estat moltes vegades a Barcelona, en una relació activa des del 1922. Recordava Bellido l'any 1937, quan la guerra no anava bé però encara estava lluny l'exili, referint-se als "amics de Tolosa" com "a les hores de goig i a les hores adverses sempre els hem tingut al nostre costat" també "en donar hospitalari acolliment als nostres homes l'any 1923 i sempre que ha calgut". Igualment recordant un curs particularment notable entre els que organitzà l'Institut, precisament sobre la fisiologia muscular: "Qui no recorda les visites d'ells a la nostra ciutat, la conferència de l'Abelous a la sala de la secció històrica de l'Institut, la lliçó de Soula als estudiants; i els fisiòlegs, la coincidència una nit a la vorera de l'Hotel Colom de Soula amb Bugnard, que havien acompanyat Hill a la nostra ciutat, amb Meyerhoff, Ochoa i nosaltres que donava l'aire de Congrés internacional a les lliçons que es preparaven?".

Amic, doncs, de l'Institut, Soula va participar en les jornades del 25è aniversari de la Societat de Biologia, que havia estat fundada l'any 1912. L'aniversari s'esqueia en plena guerra, el 1937, i comptà amb la presidència de Juan Negrín, aleshores cap del govern de la República, i catedràtic de Fisiologia de la Universitat de Madrid, que tenia el seu campus, la "Ciudad Universitaria", convertit en línia del front de guerra, pel setge de Madrid. Aquesta sessió es va fer el 14 de desembre de 1937 a la sala de conferències de l'Acadèmia de Medicina, de la que August Pi i Sunyer n'era antic president.

Ara volem reproduir el text de l'article fet per Camille Soula, en dues pàgines del número 51-52 de "La Medicina Catalana", publicat el 1937, dins de l'apartat "La Societat de Biologia de Barcelona celebra el XXVè aniversari de la seva fundació". La revista explica que, com a fet excepcional, publica el text en francès: "La particularitat d'anar adreçada preferentment als col·legues de llengua francesa ens mena a publicar aquesta crònica en francès. Fem aquesta excepció en obsequi a la gentilesa del seu autor i a major profit del projecte exposat per ell" - N. de la R.